

των ΓΩΡΓΟΥ ΚΙΟΥΣΗ,
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΣΤΑΘΗ

ΜΑΧΗ πανεπιστημιακών, παρέμβαση εισαγγελέα

«Εμφύλιος» για τα Ρίχτερ

Πανεπιστημιακός «εμφύλιος» σεισμολόγων και «σεισμολογούντων», την ώρα που ο προϊστάμενος της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Αθηνών Παν. Πούλιος διέταξε κατεπείγουσα προκαταρκτική εξέταση για να διαπιστωθεί αν έχει διαπραχθεί και από ποιους το αδίκημα της διασποράς «ψευδών ειδήσεων», σχετικά με τα «Ρίχτερ» φημών που οργιάζουν τα τελευταία εικοσιτετράωρα περί επικείμενου μεγάλου σεισμού.

Το όργιο φημών που ξεκίνησε μετά το σεισμό της Μεθώνης, όπου ερμηνείες Ελλήνων πανεπιστημιακών και Αμερικανού σεισμολόγου για μεγάλο σεισμό, βάσει ιστορικών στοιχείων κι όχι δεδομένων σχετικά με επίκεντρο, χρόνο και μέγεθος, φαίνεται ότι πυροδότησαν καταστάσεις πανικού μεταξύ του πληθυσμού. Ο εισαγγελέας αποφάσισε να παρέμβει και να στείλει μήνυμα προς πάσα κατεύθυνση ώστε να σταματήσει η ακατάσχετη φημολογία, η οποία μόνο αρνητικές συνέπειες (χωρίς καμιά επιστημονική τεκμηρίωση) μπορεί να έχει.

Την έρευνα θα διενεργήσει εισαγγελέας Πρωτοδικών, ο οποίος αναμένεται να καλέσει προς κατάθεση σεισμολόγους αλλά και άλλους παράγοντες, ώστε να κρίνει αν έχει διαπραχθεί το αδίκημα της «διασποράς ειδήσεων».

Οι σεισμολόγοι

Σαν να μην έφτανε η ακατάσχετη φημολογία περί μεγάλου σεισμού, χθες ξέσπασε και πανεπιστημιακός «εμφύλιος» μεταξύ σεισμολόγων και «σεισμολογούντων».

Οι πρώτοι (Λούης Ιωάννης καθηγητής Γεωφυσικής, διευθυντής του Τομέα Γεωφυσικής - Γεωθερμίας, Μακρόπουλος Κωνσταντίνος, καθηγητής Σεισμολογίας, Παπαδόπουλος Ταξιάρχης, καθηγητής Γεωφυσικής, Κουσκουνά Βασιλική, αναπληρώτρια καθηγήτρια Σεισμολογίας, Βούλγαρης Νικόλαος, επίκουρος καθηγητής

Σεισμολογίας, Παπαδημητρίου Παναγιώτης, επίκουρος καθηγητής Σεισμολογίας, Τζάνης Ανδρέας, επίκουρος καθηγητής Γεωφυσικής, Αλεξόπουλος Ιωάννης, λέκτορας Γεωφυσικής, Κασάρας Ιωάννης, λέκτορας Σεισμολογίας) ξεσπαθώνουν ουσιαστικά κατά των τεκτονικών γεωλόγων, οι οποίοι «δεν ασχολούνται ερευνητικά με το πότε θα γίνει ένα σεισμικό γεγονός, παρά μόνο με το να εντοπίσουν τυχόν επιφανειακή μετατόπιση του ρήγματος ή να εκτιμήσουν αν οι επιφανειακές διαρρήξεις που παρατηρούνται σχετίζονται με το ρήγμα ή αποτελούν δευτερογενή φαινόμενα που έπονται του σεισμού. Ο σεισμολόγος ασχολείται με τη μελέτη των σεισμών, χρησιμοποιώντας κυρίως ενόργανες μετρήσεις (π.χ. σεισμογράφους). Ο σεισμολόγος προσπαθεί να εκτιμήσει τις εστιακές παραμέτρους, να προσδιορίσει τον εστιακό όγκο που ενεργοποιείται από ένα σεισμό μεγάλου μεγέθους και να παρακολουθήσει την προσεισμική και μετασεισμική ακολουθία ενός σεισμού. Ουσιαστικά, ο σεισμολόγος παρακολουθεί «ζωντανά» την εξέλιξη ενός μεγάλου σεισμικού γεγονότος».

Οι παραπάνω σεισμολόγοι εκτιμούν ότι «οι ακραίες και παντελώς αστήρικτες προβλέψεις για επικείμενο σεισμό το μόνο που επιτυγχάνουν είναι ο φόβος, ο πανικός και η ψυχική ανασφάλεια των πολιτών. Επομένως, ο αγωνιστικός στίβος μεταξύ των επιστημόνων δεν πρέπει να είναι εκείνος της «τηλεόρασης», αλλά της έρευ-

νας και της σκληρής δουλειάς, με τη στήριξη, βέβαια, της πολιτείας».

«Διεθνώς υπάρχουν δύο μέθοδοι για εκτιμήσεις μεγέθους μελλοντικών σεισμών. Οι σεισμολόγοι χρησιμοποιούν στατιστικές μεθόδους συσχέτισης του αριθμού των σεισμών με το μέγεθός τους και την επαναληπτικότητα τους. Οι γεωλόγοι, είτε με ανασκαφές ή με ηχογραφήματα ή με τομογραφία (ενόργανες μετρήσεις), ανευρίσκουν και χαρτογραφούν ενεργά και μη ενεργά ρήγματα και υπολογίζουν τους ρυθμούς θραύσης και το σεισμικό δυναμικό. Η μέθοδος της μέτρησης των ηλεκτρικών τάσεων σαν προδρομίων σεισμών εφαρμόζεται μόνο στην Ελλάδα, από φυσικούς», τονίζει ο Κώστας Συνολάκης, καθηγητής Φυσικών Καταστροφών στο Πολυτεχνείο Κρήτης.

Σωστή διάγνωση

«Κατ' αναλογία, αν η σεισμολογία θεωρηθεί όπως η μη επεμβατική καρδιολογία, η γεωλογία θεωρείται όπως η επεμβατική καρδιολογία, που με καθετηριασμούς ανιχνεύει αρτηριακές στενώσεις που δεν μπορούν να ανιχνευθούν με καρδιογραφήματα. Ολοι γνωρίζουμε ότι για μια σωστή καρδιολογική διάγνωση για σοβαρή στηθάγχη χρειάζεται και την παρακολούθη-

ση με καρδιογραφήματα και καθετηριασμό (στεφανιογραφία). Μια ολοκληρωμένη ανάλυση επικινδυνότητας χρειάζεται και σεισμικές και γεωλογικές έρευνες. Μόνο οι γεωλογικές έρευνες πεδίου μπορούν να δώσουν αξιόπιστα στοιχεία για σεισμούς που έγιναν προτού εφευρεθούν οι σεισμογράφοι πριν από περίπου 100 χρόνια. Οι περισσότεροι μεγάλοι σεισμοί που υποψιαζόμαστε ότι έγιναν στην Ελλάδα, π.χ. του 365 μ.Χ. και του 1303 μ.Χ. δεν είναι δυνατόν να εκτιμηθούν με σεισμολογικές μεθόδους μόνο όσον αφορά το μέγεθός τους και την επικινδυνότητά τους. Επίσης δεν είναι εύκολο να εκτιμηθούν με σεισμολογικά ρυθμικά κινήσεις μη ενεργών ρηγμάτων γιατί δεν κάνουν σεισμούς. Αν στην Ελλάδα παρουσιάζονται και σεισμολόγοι και σεισμολογούντες στα ΜΜΕ, είναι γιατί πολύ σωστά -όσον αφορά μελλοντικές εκτιμήσεις- χρειάζεται συναξιολόγηση και των σεισμολογικών και των γεωλογικών δεδομένων».

Εξηγώντας τα αίτια της τρέχουσας φημολογίας και σεισμοφοβίας, ο Ευθύμιος Λέκκας, καθηγητής Γεωλογίας, υποστηρίζει: «Αυτά αποδίδονται στις διαφορετικές απόψεις στο χώρο των γεωεπιστημόνων και στην αντιπαράθεση επιστημονικών θέσεων, οι οποίες όταν γίνονται εκτός των ερευνητικών και ακαδημαϊκών χώρων και ενώπιον των τηλεοπτικών μέσων προκαλούν έντονη διαμάχη που ενίοτε στοχεύει και στη διαστρέβλωση των επιστημονικών θέσεων, με απώτε-

ρο αποτέλεσμα τη συκοφαντία αλλά πολλές φορές και το διάσυρμό των επιστημόνων ενώπιον του κοινού. Επίσης στα ΜΜΕ, τα οποία σε πολλές περιπτώσεις δεν αποσκοπούν στην ενημέρωση των πολιτών αλλά στις υψηλές τηλεθεάσεις, οι οποίες προέρχονται μόνο από τις έντονες αντιπαράθεσεις μεταξύ επωνύμων ή επιστημόνων προκαλώντας την κοινή γνώμη».

Ο ίδιος εκτιμά ότι «ευθύνονται» και η ανύπαρκτη πολιτική για τη διαχείριση κρίσεων και οι λανθασμένες ενέργειες των υπεύθυνων των υπηρεσιών, οι οποίες διέπονται από μια αντίληψη ψυχροπολεμικής εμπλοκής στις έκτακτες περιπτώσεις. Είναι ανήκουστο, όπως και απαράδεκτο, όπως πληροφορούμαι δημοσιογραφικά, να αποστέλλονται από φαρσέρς e-mails, με τιτλοφόρους, της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, πληροφορίες για επικείμενους σεισμούς σε πόλεις της Ελλάδας». Ο ίδιος ζητεί ώριμη, ψύχραιμη και αποτελεσματική αντιμετώπιση των φυσικών και τεχνολογικών κινδύνων.

Παραπονήσεις...

Ο Κώστας Συνολάκης και ο Ευθύμιος Λέκκας, σε ανακοίνωση που προσυπογράφουν, τονίζουν: «Το τελευταίο χρονικό διάστημα, με αφορμή την παρατηρούμενη σεισμική έξαρση, παραποιοούνται συστηματικά δηλώσεις μας και επιστημονικές θέσεις, από ορισμένους «συναδέλφους», στελέχη αρμόδιων Οργανισμών και συγκεκριμένα ΜΜΕ, διατηρώντας τη φημολογία και τη σεισμοτρομοκρατία. Επιπρόσθετα, Ιδιωτικό Κέντρο Επιδόρφωσης ανακοίνωσε τη διοργάνωση σεμιναρίων «Πολιτικής Προστασίας» και χρησιμοποιεί αυθαίρετα, επλεκτικά και καταχρηστικά αποσπάσματα συνεντεύξεών μας, ψευδώς στηριζόμενο στην επιστημονική μας ιδιότητα, για να διαφημίσει τα προϊόντα του. Δηλώνουμε ότι απ' ενός δεν θα ανεχθούμε άλλες συκοφαντίες και απ' ετέρου δεν έχουμε ουδεμία απολύτως σχέση με το ανωτέρω Ινστιτούτο Επιδόρφωσης. Προκειμένου να διαφυλάξουμε το επιστημονικό μας κύρος αλλά και την προσωπική μας αξιοπρέπεια, θα προβούμε στις προβλεπόμενες από το νόμο ενέργειες».

ΔΙΕΘΝΕΣ ΡΕΠΟΡΤΑΖ ZDF ΓΙΑ ΤΑ ΚΑΜΕΝΑ

«Έξι μήνες μετά τις πυρκαγιές δεν έχει σημειωθεί καμία πρόοδος»

ΒΕΡΟΛΙΝΟ

Του ΠΑΝΤΕΛΗ ΒΑΛΑΣΟΠΟΥΛΟΥ

Μεγάλο ρεπορτάζ προέβαλε προχθές το βράδυ το κρατικό τηλεοπτικό δίκτυο ZDF με τίτλο «Η βοήθεια που καθυστερεί: Η Ελλάδα μετά τις πυρκαγιές του αιώνα», αναφορικά με την κατάσταση που επικρατεί σήμερα στις πληγείσες περιοχές από τις καταστροφικές πυρκαγιές του περασμένου καλοκαιριού. Στο ρεπορτάζ επισημαίνεται η καθυστέρηση στην αποκατάσταση των ζημιών εκ μέρους της ελληνικής πολιτείας και τα προβλήματα επιβίωσης που αντιμετωπίζουν οι πυρόπληκτοι του Δήμου Ζαχαρώς, ο οποίος υπέστη τις μεγαλύτερες καταστροφές. Ενώ το ζουμί του ρεπορτάζ ήταν: «στην Ελλάδα η δημόσια διοίκηση είναι άχρηστη ή διεφθαρμένη».

Ο ανταποκριτής του καναλιού ZDF, Peter Sydow, υπογράμμισε στο ρεπορτάζ ότι «η 24η Αυγούστου 2007 είναι μια ημερομηνία χαρα-

μένη στη μνήμη των κατοίκων της Αρτέμιδας», καθώς συνδέεται με τις πυρκαγιές, στις οποίες έχασαν τη ζωή τους 24 άτομα, μεταξύ αυτών και παιδιά. Οι κάτοικοι της Αρτέμιδας δηλώνουν απελπισμένοι, καθώς δεν είναι σε θέση να εξασφαλίσουν ούτε τα απαραίτητα προς το ζην. «Τώρα έρχεται η μεγάλη φτώχεια. Δεν έχουμε τίποτα. Προσπαθούμε να βρούμε λίγα χρήματα μόνο και μόνο για να φάμε», δηλώνει ένα ηλικιωμένο ζευγάρι. Παράλληλα, ο ανταποκριτής σχολιάζει ότι «έξι μήνες μετά τις πυρκαγιές δεν έχει σημειωθεί καμία πρόοδος - όλα μοιάζουν σαν οι φωτιές να έσβησαν μόλις χθες», όπως αναφέρει χαρακτηριστικά.

«Προσωρινά καταλύματα δημιουργήθηκαν για εκείνους που έχασαν όλη τους την περιουσία. Η ταβέρνα της περιοχής ανακατασκευάζεται χάρη σε δωρεές ιδιωτών, διαφορετικά δεν θα γινόταν τίποτα. Το κράτος υποσχέθηκε ταχεία βοήθεια και χωρίς γραφειοκρατικές διατυπώσεις και για πρώτη φορά στο κράτος

φάνηκε επιτέλους κάτι να λειτουργεί. Τότε όμως ήταν προεκλογική περίοδος κι όλος ο κόσμος είχε στραμμένο το βλέμμα σε μια χώρα που είχε παραδοθεί στις φλόγες. Καταστράφηκαν περίπου τέσσερις χιλιάδες σπίτια».

Ο δημοσιογράφος προβάλλει επίσης τις μαρτυρίες ζευγαριού Γερμανών πυροπληκτών, οι οποίοι σχεδίαζαν να εγκατασταθούν στο καινούργιο τους σπίτι στην Ελλάδα. Για την ολοσχερή καταστροφή του σπιτιού τους τούς παρασχέθηκαν 3.000 ευρώ ως άμεση οικονομική βοήθεια, στη συνέχεια τους δόθηκαν άλλα 10.000 ευρώ, έκτοτε όμως δεν υπήρξε καμία περαιτέρω υποστήριξη. Ο Sydow υπογραμμίζει ότι «αν και 160 εκατομμύρια ευρώ βρίσκονται στη διάθεση των πληγέντων, παρά ταύτα δεν σημειώνεται καμία πρόοδος».

Ο ανταποκριτής αναφέρεται επίσης στις καταστροφές των αγροτικών καλλιεργειών, από τις οποίες ζούσαν οι κάτοικοι της περιοχής, και υπογραμμίζει ότι «θα πρέπει να περάσουν πολ-

λά χρόνια έως ότου τα ελαιόδεντρα της περιοχής μπορέσουν και πάλι να καρποφορήσουν». «Μόλις τον ερχόμενο μήνα, αρμόδια επιτροπή θα επισκεφτεί την περιοχή προκειμένου να εκτιμήσει τις ζημιές. Έχει όμως ήδη παρέλθει πολύτιμος χρόνος».

Στην αναγγελία του ρεπορτάζ, ο παρουσιαστής Dietmar Ossenberg σημείωσε χαρακτηριστικά: «Όταν σε μία αλλαγή κυβέρνησης αλλάζουν όλοι σχεδόν οι υπηρεσιακοί παράγοντες, ακόμα και οι πυροσβέστες ή οι δασοφύλακες, εάν δεν ανήκουν στο κυβερνών κόμμα, αυτό σημαίνει δύο πράγματα: Πρώτον, αυτή η διοίκηση δεν αξίζει τίποτα και είναι διεφθαρμένη. Δεύτερον, τα κόμματα έχουν κυριεύσει το κράτος. Αυτό συμβαίνει συνέχεια στην Ελλάδα και γι' αυτό πολλοί Έλληνες δεν εμπιστεύονται καθόλου το κράτος. Το περασμένο καλοκαίρι η Ελλάδα επλήγη από καταστροφικές πυρκαγιές, ωστόσο θα ήταν λάθος να μιλάει κανείς μόνο για μια φυσική καταστροφή».